

به نام خالق دان

وظایف قانونی مدیریت شهری در خموم گردشگری

الف: شورای شهر

از میان وظایف و اختیارات شوراهای اسلامی شهر که در ماده ۸۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور (مصوب ۱۳۷۵ و اصلاحات بعدی) به آن‌ها اشاره شده است، برخی عناوین کلی را می‌توان به عنوان سند دخالت شورای اسلامی شهر در زمینه گردشگری معرفی نمود. از تجزیه و تحلیل مفاد مندرج در این قانون (به ویژه ماده ۸۰ که وظایف شورای اسلامی شهر را تعیین نموده است) می‌توان نکات زیر را استنباط کرد:

➤ به موجب بند ۲ ماده ۸۰ قانون یاد شده، یکی از وظایف شورای شهر عبارت است از: بررسی و شناخت کمبودها و نیازهای اجتماعی، فرهنگی و ... و رفاهی و تهیه طرح‌ها و پیشنهادی اصلاحی و راه حل‌های کاربردی در این زمینه‌ها جهت برنامه‌ریزی و ارایه آن به مقامات مسئول ذی‌ربط؛

➤ براساس بند ۴ ماده یاد شده، همکاری با مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نمایندگان سازمان ایرانگردی و جهانگردی بنا به درخواست آنان می‌تواند صورت پذیرد.

➤ بند ۵ ماده ۸۰ در خصوص مشارکت مردم در انجام خدمات اجتماعی، عمرانی، اقتصادی و رفاهی، مجوزی برای مداخله اصولی و حساب شده شورای اسلامی شهر در امور گردشگری تلقی می‌شود؛

➤ به موجب بند ۶ ماده یاد شده یکی از وظایف شورای اسلامی شهر، "تشویق و ترغیب مردم در خصوص گسترش مراکز گردشگری و تفریحی، ورزشی و فرهنگی با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط" است.

➤ در اجرای بند ۷ ماده ۸۰ نیز، اقدام در خصوص تأسیس انجمن‌ها و نهادهای اجتماعی و ارشادی در زمینه‌های مرتبط با گردشگری و ایرانگردی با توافق دستگاه‌های ذی‌ربط، می‌تواند مصداق بارز فعالیت شورای اسلامی شهر قرار گیرد؛

➤ برخی موارد دیگر از قبیل نظارت بر کار تماشاخانه‌ها، سینماها و دیگر اماکن عمومی (موضوع بند ۱۹)، وضع مقررات و الزام در مورد تشریک مساعی شهرداری با اداره‌ها یا بنگاه‌های ذی‌ربط برای دایر کردن نمایشگاه‌هایی در زمینه گردشگری (موضوع بند ۲۹) و بعضی موارد دیگر، که به نوعی با امور گردشگری مرتبط است؛ مجوز قانونی شوراها برای حضور موثر در توسعه گردشگری شهری است.

ب: شهرداری

در ماده ۵۵ قانون شهرداری (مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱) وظایف شهرداری تعیین شده است. براساس این ماده، می‌توان وظایف ذیل را در ارتباط با توسعه گردشگری برای شهرداری برشمرد:

➤ براساس بند ۶ ماده ۵۵، مواردی همچون؛ تأسیس مؤسسه‌های فرهنگی، باغ کودکان، موزه و خانه‌های فرهنگی از جمله وظایف شهرداری است.

➤ وفق بند ۲۱ ماده موموف، احداث بناها و ساختمان‌های مورد نیاز محل از قبیل سرویس‌های بهداشتی عمومی، میدان‌ها و باغ کودکان و ورزشگاه برعهده شهرداری است.

➤ بند ۲۲ نیز، تشریک مساعی با فرهنگ در حفظ ابنیه و آثار باستانی شهر و ساختمان‌های عمومی و مساجد و غیره را از جمله وظایف شهرداری دانسته است.

علاوه بر موارد فوق‌الشاره؛ واقعیت آن است که با رشد شهرنشینی در ایران و بروز مشکلات ناشی از آن، به روشنی می‌توان دریافت که در چارچوب وظایف فوق نمی‌توان به نیازهای مبرم شهروندان در زمینه گذران اوقات فراغت و تفریح، پاسخ گفت. به همین دلیل در طول دو سه دهه گذشته، شهرداری‌ها به قبول وظایف و انجام امور جدیدی مجبور شده‌اند که گاهی فراتر از اختیارات قانونی و امکانات سازمانی آن‌ها بوده است؛ از جمله مهم‌ترین این اقدامات، می‌توان به توسعه فضاهای سبز ایجاد پارک‌های شهری و حومه‌ای، تأسیس فرهنگسراها، زمین‌های بازی، بهسازی مراکز تاریخی و بافت‌های قدیمی اشاره کرد.